

11 Ιουνίου 2017

Ο δυναμικός χαρακτήρας της πνευματικής ζωής, κατά τον Κλήμεντα Ρώμης (Χρήστος Αραμπατζής, Καθηγητής Τμ. Θεολογίας ΑΠΘ)

/ [Πεμπτούσια](#)

[Προηγούμενη δημοσίευση: <http://www.pemptousia.gr/?p=161940>]

Ο δυναμικός χαρακτήρας της πνευματικής ζωής

Πολύ επίμονα και συστηματικά ο Κλήμης εκφράζει τον δυναμισμό που υπάρχει στην πνευματική πορεία του ανθρώπου.

Ένας δυναμισμός που εδράζεται στην συνεχή παρουσία του Θεού και στην ανταπόκριση του ανθρώπου, καθώς ο ίδιος ο Θεός εργάζεται εντός του ανθρώπου, ως πηγή κάθε αγαθού.

Η εγκατάλειψη της πιστότητας και της εμπιστοσύνης του ανθρώπου στον Θεό ερμηνεύεται ως αλληλένδετη και συνυφασμένη με την τρεπτότητα και την κτιστότητα του ανθρώπου (3,1-2).

Έτσι ο άνθρωπος βρίσκεται συνεχώς σε έναν πνευματικό αγώνα, όπου το έπαθλο είναι η συνεχής οικειοποίηση των δωρεών του Θεού, που προέκυψαν από την σταυρική θυσία του Χριστού (16).

Αυτή όμως η δωρεά δεν είναι κάτι στατικό. Θέλοντας ο επίσκοπος Ρώμης να περιγράψει την δυναμική φύση της πνευματικής ζωής, ως εν Πνεύματι δωρεάς, δανείζεται την επιχειρηματολογία του Παύλου από την Α΄ Κορ 4,8.

Οι ευεργετικές ενέργειες του Πνεύματος δεν σημαίνουν αναγκαστικά και την συνεχή και συνειδητή αποδοχή τους από τους ανθρώπους. Η είσοδος των παθών και η ενεργητική τους φανέρωση σημαίνει και την άρνηση του θελήματος του Θεού, τη συνειδητή απόρριψη όλων των θείων δωρεών.

Αυτό για τον Κλήμη οφείλεται στην έλλειψη αυτογνωσίας και της αδυναμίας του ανθρώπου να παραμείνει σταθερός μέσα στην προσήλωσή του στον Θεό.

Η άρνηση του ετεροπροσδιορισμού της ύπαρξής του και η ταυτόχρονη στροφή σε

έναν υπαρξιακό αυτοπροσδιορισμό, εκδηλώνεται πρωτίστως με την υποταγή στις ανθρώπινες επιθυμίες και την αποστροφή και άρνηση της βούλησης του Θεού.

Ως συνέπεια η πίστη χάνει τα ποιοτικά της χαρακτηριστικά, εκλείπει ο φόβος Θεού πάνω στον οποίο εδράζεται η εν ειρήνη και δικαιοσύνη ζωή και ο άνθρωπος παύει να αναγνωρίζει τον Θεό ως σωτήρα του.

Στον ιστορικό βίο του ανθρώπου αυτό σημαίνει άρνηση του έργου του Χριστού και υπακοή στο ίδιον θέλημα.

Τα παραδείγματα αυτού του αυτοπροσδιορισμού της ύπαρξης βρίσκονται κατά τον Κλήμη σε όλη την ιστορία της ανθρωπότητας αρχής γενομένης από την πτώση του Αδάμ μέχρι και τις δοκιμασίες της εποχής του και τα μαρτύρια των αποστόλων.

Η αντίθεση μεταξύ των δύο εκδοχών είναι φανερή στη δράση των ανθρώπων και αποτυπώνεται στην εν Πνεύματι ή την κατά κόσμον ζωή.

Στην πρώτη εκδοχή ανήκουν οι επιθυμούντες την ευαρέστηση του Θεού και την υπακοή του θελήματός Του (7,2), ενώ αποδέχονται ως μοναδική οδό της λύτρωσης τον Χριστό. Η αυτομεμψία, η υπομονή και εγκαρτέρηση αποτελούν τα γνωρίσματά τους, αφού αναγνωρίζουν ως μοναδικό αίτιο της κάθε αρετής τον ίδιο τον Θεό (17). Πηγή της μετάνοιας και των ευεργετημάτων της είναι η σταυρική θυσία του Χριστού (7,3-4), που προφητεύθηκε από τους λειτουργούς της Χάρης, τα όργανα του Πνεύματος, τους προφήτες (8,1).

Αντίθετα η εμμονή στον αυτοπροσδιορισμό προκαλεί τη ζήλια και τον φθόνο για τον συνάνθρωπο, και ορίζεται από τον Κλήμη ως η αιτία των δεινών και της επικράτησης του θανάτου μέσα στον κόσμο (3,4).

Τα πάθη του εγκλωβισμένου στη φιλαυτία ανθρώπου, όπως η φιλονικία, η ζηλοφθονία, η υπεροψία, το μίσος, η ανυπακοή και η αναρχία, παράγουν μάταια έργα και υποκρισία (15), ως **χαρακτηριστικά της κατά κόσμον ζωής**.

[Συνεχίζεται]